

Handreiking hotspot- monitor Flevoland

Datum:	23 mei 2022
Auteur:	Hans Berende
Status:	Vastgesteld in MT
Historie	Voor reactie naar gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde; provincie Flevoland; waterschap Zuiderzeeland (15-4-2022). Toevoeging Infographic (Juul van Kesteren)
Vastgesteld door:	Het Flevolands Archief (HFA), managementteam, dd. 25 - 05 - 2022

Inhoud

Inleiding	3
Kader	4
Selectiedoelstelling	4
Selectielijst en Acquisitieplan	4
Hotspots en hotspotmonitor	7
Hotspots.....	7
Doel van Hotspot-monitor.....	7
Voorwaarden en criteria hotspots.....	7
HFA-rol bij hotspot-monitor	8
SIO's en hotspots	9
Aangeboden methode	12
Informatiebijeenkomst voorbereiden: uitnodigen	12
Hotspotbijeenkomst houden.....	13
Input verwerken en adviseren.....	13
Hotspots bepalen	13
Hotspots invullen, toepassen, evalueren en aanpassen.....	14
Rolverdeling en planning schematisch in beeld.....	16
Bijlage: Infographic	17
Bijlage: Sjabloon hotspotlijst	18
Bijlage: Aandachtspunten voor zorgdragers	20

Inleiding

In deze *Handreiking hotspot-monitor Flevoland* beschrijft Het Flevolands Archief (HFA) haar rol in de waardering en selectie van hotspots. Een hotspot is een gebeurtenis die leidt tot opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burgers of tussen burgers onderling. Het gaat om zaken die veel maatschappelijke onrust veroorzaken. Het aanwijzen van hotspots is van belang voor de zorgdragers en HFA: er worden bronnen veilig gesteld waarmee de gebeurtenis gereconstrueerd kan worden.

HFA wil alle aangesloten zorgdragers faciliteren in een periodieke hotspot-monitor, en heeft daarom de rol op zich genomen om hier een methode voor op te zetten. Op deze manier kunnen de zorgdragers gebruik maken van een uniform opgezette procedure en gebruik maken van elkaars expertise. Iedere zorgdrager die is aangesloten bij HFA kan gebruik maken van deze procedure om zijn eigen hotspots vast te stellen.

De *Handreiking hotspot-monitor Flevoland* is ten eerste bedoeld voor de thans bij de GR HFA aangesloten decentrale overheden: Dronten, Lelystad, Urk, Zeewolde, Flevoland, Zuiderzeeland. De *Handreiking* kan ook gebruikt worden voor gemeenschappelijke regelingen (GGD, Veiligheidsregio, Omgevingsdienst) en andere verbonden overheidspartijen in de regio, en uiteraard wanneer partijen deelnemen in de GR HFA.

Allereerst wordt in de *Handreiking* het kader gegeven. Er is een landelijke selectiedoelstelling gericht op het veiligstellen van bronnen die de ontwikkelingen in de maatschappij weerspiegelen. In dat kader worden de begrippen selectielijst en acquisitieplan toegelicht: het zijn instrumenten die invulling geven aan de selectiedoelstelling. Daar geeft HFA invulling aan. Vervolgens wordt besproken wat hotspots en een hotspotmonitor zijn. Voorwaarden en criteria voor hotspots worden beschreven.

In de daadwerkelijke handreiking voor de hotspotmonitor wordt de procedure toegelicht waar HFA de zorgdragers kan ondersteunen. Het gaat om de opzet van de hotspot-monitor, advisering in de vaststellingsprocedure en bij implementatie van de hotspot-monitor. Ook wordt toegelicht dat HFA gebruik maakt van de hotspotmonitor voor de verwerving van archieven en collecties.

Bij het opstellen van deze *Handreiking hotspot-monitor Flevoland* zijn twee bronnen van groot belang geweest. Dat is de *Handreiking Periodieke hotspot-monitor decentrale overheden* en de *Procesbeschrijving inrichting hotspot-monitor van het Noord-Hollands Archief*.

In de bijlagen zijn opgenomen:

- Infographic hotspot-monitor
- Sjabloon hotspotlijst
- Aandachtspunten zorgdragers voor het werken met hotspots

Kader

Selectiedoelstelling

Het selecteren van archiefbescheiden op bewaren en vernietigen ter voorbereiding op het overbrengen van archief is voor iedere partner en HFA een bekend proces. Dit wordt gedaan aan de hand van de landelijke selectiedoelstelling:¹

“Waardering, selectie en acquisitie van archieven heeft tot doel het bijeenbrengen en veiligstellen van bronnen die het voor individuen, organisaties en maatschappelijke groeperingen mogelijk maken hun geschiedenis te ontdekken en het verleden van staat en samenleving (en hun interactie) te reconstrueren. Daartoe dienen de archieven of onderdelen van archieven veiliggesteld te worden die:

- a. representatief zijn voor wat in de samenleving is vastgelegd;*
- b. representatief zijn voor de activiteiten van de leden (personen en organisaties) van een samenleving;*
- c. door waarnemers als belangrijk, bijzonder of uniek worden beschouwd omdat ze de belangrijke, bijzondere en unieke maatschappelijke ontwikkelingen, activiteiten, personen en organisaties in een bepaalde periode weerspiegelen.”*

Deze selectiedoelstelling houdt in dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Het uitgangspunt van de selectiedoelstelling is dat niet alleen overheidsarchief moet worden bewaard, maar ook archief dat de maatschappij weerspiegelt. Op deze wijze vormt het archief een weergave van de hele samenleving en niet alleen een afspiegeling van de organisatie van de zorgdrager.

HFA en partners geven voor hun werkgebied invulling aan de selectiedoelstelling. Dit past ook in de missie van HFA: “Bij Het Flevolands Archief ervaar je hoe het unieke leven op het jongste stukje Nederland is ontstaan, zich ontwikkelt en hoe we dit voor de toekomst op een vernieuwende en verbindende manier vastleggen en delen.”

Selectielijst en Acquisitieplan

De selectiedoelstelling zorgt ervoor dat niet alleen wordt er gewaardeerd en geselecteerd op archieven van decentrale overheden die wettelijk verplicht zijn tot overbrenging van het archief naar een archiefbewaarplaats, maar er wordt ook geacquireerd op particuliere archieven en collecties. Zo vormt de collectie van HFA een betere afspiegeling van de samenleving in de regio van de aangesloten zorgdragers.

Aan de selectiedoelstelling wordt invulling gegeven middels selectielijsten en acquisitieplannen. In selectielijsten is bepaald welke informatie van processen voor blijvende bewaring in aanmerking komt én welke informatie wanneer vernietigd moet worden. Op grond van de

¹ Kamerbrief van OCW en BZK aangaande selectieaanpak archieven, 17 december 2010. De doelstelling is voor het eerst in 2007 geformuleerd in het visierapport *Gewaardeerd verleden. Bouwstenen voor een nieuwe waarderingsmethodiek voor archieven.*

selectielijsten worden de bronnen veiliggesteld, voor zover ze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven. Gemeenten, provincie en waterschappen kennen hun eigen selectielijsten. Deze lijsten gelden voor de gemeenten, provincie, waterschap en de diverse gemeenschappelijke regelingen.

De selectielijsten benoemen categorieën op basis waarvan archiefbescheiden van vernietiging kunnen worden uitgezonderd. De grondslag daarvoor ligt in het Archiefbesluit. Hieronder zijn de categorieën voor uitzondering van vernietiging van de jongste selectielijsten (gemeenten, 2020; provincie 2020; waterschap, 2012). Voor de gemeente is de hotspot-monitor in de selectielijst 2017 opgenomen; en voor de provincie in 2014.

Uitzonderingscriterium uit selectielijst	G	P	W	Toelichting
Archiefbescheiden die op basis van een uitgevoerde hotspot-monitor kenmerkend zijn voor een hierin gesignaleerde hotspot.	j	j		Hotspotmethodiek voor waterschappen in 2012 nog niet. De Unie van Waterschappen heeft in 2017 bijgedragen aan de <i>andreiking Periodieke hotspot-monitor decentrale overheden</i> , waarin het voornemen geuit is de hotspotmonitor op te nemen in de nieuwe selectielijst.
Archiefbescheiden die betrekking hebben op bijzondere tijdsomstandigheden of gebeurtenissen			j	
Archiefbescheiden over zaken of gebeurtenissen met een (voor het eigen orgaan) uniek, bijzonder of opvallend karakter.	j	j	j	
Archiefbescheiden die door hun vorm of aard op zichzelf of voor de gemeente beeldbepalend, representatief, karakteristiek of bijzonder zijn.	j			
Bescheiden inzake objecten die door vorm of (vroegere) bestemming op zichzelf of voor het waterschap beeldbepalend, karakteristiek of van bijzondere aard zijn;			j	
Archiefbescheiden die een samenvatting zijn van gegevens, zoals jaarverslagen, overzichten en statistieken;		j	j	
Archiefbescheiden over personen die op enig gebied van bijzondere betekenis (geweest) zijn.	j	j	j	
Archiefbescheiden over individuele zaken die geleid hebben tot algemene regelgeving. (Precedenten)	j	j	j	Bij provincie onder bewaarcriteria in de selectielijst; bij waterschap in selectielijst opgenomen.
Kopieën die archiefbescheiden kunnen vervangen, als deze blijvend moesten worden bewaard maar door een calamiteit verloren zijn gegaan. (Bijvoorbeeld door een brand of overstroming.)	j	j	j	
Archiefbescheiden waarvan de vernietiging de logische samenhang van de te bewaren archiefbescheiden zou verstoren.	j	j	j	

Een acquisitieplan richt zich op het veiligstellen van de andere bronnen: particuliere archieven en collecties. HFA heeft als haar taak om naast de overheidsarchieven ook particuliere archieven in de collectie op te nemen. Dit is opgenomen in diverse Archiefverordeningen van de partners, en in het Meerjarenbeleidsplan van HFA (2021-2024): “we zetten naast het volledig digitaal beschikbaar hebben van de overheidsarchieven ook in op de duurzame digitale toegankelijkheid van particuliere archieven en het verwerven van archieven van de toekomst.”² In het Acquisitieplan HFA zijn de voorwaarden, uitgangspunten en speerpunten voor de verwerving van particuliere archieven en collecties beschreven. Eén van de speerpunten is het verwerven rondom hotspots door HFA. Dat betekent dat HFA vooral die informatie wil veiligstellen die tot een hotspot behoort.

² HFA Meerjarenbeleidsplan 2021_2024. *Samen vernieuwen en verbinden, vastleggen en delen*, p. 23.

Hotspots en hotspotmonitor

In dit onderdeel wordt uitgelegd wat hotspots en de hotspot-monitor zijn, en de wijze waarop HFA dit invult voor Flevoland.

Hotspots

Eén van de categorieën voor uitzondering van vernietiging is de hotspot-monitor of het aanwijzen van hotspots door een zorgdrager. Een hotspot is gedefinieerd als “een gebeurtenis of kwestie die leidt tot een opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burgers of tussen burgers onderling.”³ Het gaat dus om zaken die veel maatschappelijke beroering veroorzaken.

Deze definitie van hotspot wordt ook door HFA toegepast in het Acquisitieplan ten behoeve van verwerving van archieven en collecties. Op deze manier worden belangrijke bronnen uit de samenleving veiliggesteld.

Doel van Hotspot-monitor

Het doel van de hotspotmonitor is ‘het identificeren van gebeurtenissen en kwesties in de samenleving die grote invloed hebben uitgeoefend op de activiteiten van de organisatie die de selectielijst opstelt. Het primaire object van waardering (...) zijn gebeurtenissen en kwesties in de samenleving binnen het functionele werkingsgebied van de zorgdrager’.⁴ Dat betekent dat het gaat om het proces van het in kaart brengen van potentiële hotspots, het vaststellen en publiceren van hotspots.

Voorwaarden en criteria hotspots

Hotspots geven invulling aan het uitzonderingscriterium van het Archiefbesluit. Bij het bepalen van een hotspot is de opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burger of tussen de burgers onderling en de maatschappelijke beroering kenmerkend voor een hotspot. In de selectielijsten zijn ook andere invullingen van het uitzonderingscriterium gegeven. Daar gaan de hotspots niet over. Deze uitzonderingen zijn hierboven kort, schematisch weergegeven.

Andere voorwaarde voor een hotspot is dat het gaat om een gebeurtenis/ kwestie met een bepaalde tijdsspanne: een hotspot kent een begin én een einddatum. Voor de zorgdragers en HFA is het een voorwaarde dat de kwesties/ gebeurtenis in de regio van zorgdrager(s) die aangesloten zijn bij HFA plaatsvonden.

Hierboven zijn voorwaarden genoemd voor hotspots. In handreikingen zijn in de regel vier criteria geformuleerd om te bepalen wat een hotspot is. In de provinciale selectielijst is deze ook

³ *Selectielijst voor archiefbescheiden van gemeenten en intergemeentelijke organen opgemaakt of ontvangen vanaf 1 januari 2020*, vastgesteld Staatscourant 11143, 26 februari 2020, p. 10. *Selectielijst voor archiefbescheiden van de provinciale organen vanaf 1 januari 2020*, vastgesteld Staatscourant 39934, 28 juli 2020, p. 16.

⁴ *Belangen in balans. Handreiking voor waardering en selectie van archiefbescheiden in de digitale tijd* (2015), p. 13. Deze definitie wordt ook toegepast in de *Handreiking Periodieke hotspot-monitor decentrale overheden* (2017), p. 5. Raadpleegbaar via: https://vng.nl/sites/default/files/publicaties/2017/aido_handreiking_hotspot-monitor.05-10-2017.pdf

daadwerkelijk als kader opgenomen. Daar wordt gesteld dat hotspots aan één of meer criteria moeten voldoen. De criteria die in de regel gegeven worden zijn hieronder genoemd, en zullen ook door HFA worden gebruikt in de monitor.

1. Er is sprake van een gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen binnen het verzorgingsgebied van de zorgdrager die veel maatschappelijke beroering veroorzaakt, van bijzondere betekenis is voor de bevolking en/of waarvoor veel aandacht bestaat in de media.
2. Er is sprake van een gebeurtenis of kwestie binnen het verzorgingsgebied van de zorgdrager die belangrijke principiële tegenstellingen aan het licht brengt en/of een debat dat over de kwestie veel emoties losmaakt.⁵
3. Er is sprake van een gebeurtenis of kwestie die aanleiding is voor een intensief publiek debat over het functioneren van de zorgdrager.⁶
4. Er is sprake van een politieke kwestie waardoor de positie van het decentrale openbaar bestuur ernstig is bedreigd of juist wordt onderstreept.

HFA-rol bij hotspot-monitor

HFA wil alle aangesloten zorgdragers faciliteren in een hotspot-monitor, en heeft daarom de rol op zich genomen om hier een proces voor op te zetten. Op deze manier kunnen de zorgdragers gebruik maken van een uniform opgezette procedure, kunnen zij deze in samenspraak met HFA en de HFA-partners opstellen en daarbij gebruiken maken van elkaars expertise. Iedere zorgdrager die is aangesloten bij HFA kan gebruik maken van deze procedure om zijn eigen hotspots vast te stellen. De procedure wordt ook gedeeld met de Flevolandse overheden die nog niet bij de GR HFA zijn aangesloten, zoals de gemeente Almere, gemeente Noordoostpolder en de gemeenschappelijke regelingen. Zij kunnen ook aansluiten bij de bijeenkomst, maar zullen het proces van ophalen, vaststellen, publiceren zelf moeten invullen.

De hotspots worden vastgesteld en gepubliceerd door de zorgdragers. HFA plaatst een overzicht van alle hotspots van de aangesloten zorgdragers op haar website. Ook zal HFA een faciliterende rol hebben in het bespreken en afstemmen van hotspots die meerdere zorgdragers betreffen en bij de implementatie van hotspots.

De rol die HFA hier opneemt, heeft meerdere voordelen:

- Nadat een zorgdrager archief heeft overgebracht naar HFA is HFA beheerder van het archief. Door in een eerder stadium de hotspots te benoemen kan worden voorkomen dat er onjuiste hotspots worden benoemd en dat deze archiefbescheiden alsnog moeten worden vernietigd of dat archiefbescheiden al zijn vernietigd terwijl deze eigenlijk hadden moeten worden bewaard.
- Veel bij HFA aangesloten zorgdragers staan in nauw contact met elkaar. Door in samenwerking met HFA en de andere aangesloten zorgdragers de hotspots vast te stellen kan er gebruik worden gemaakt van elkaars expertise, niet alleen van hotspotarchivering.

⁵ In de provinciale selectielijst 2020 wordt hier als voorbeeld gegeven: het afschieten van herten in de Oostvaardersplassen (2018).

⁶ In de provinciale selectielijst 2020 wordt hier als voorbeeld gegeven: de discussie over Lelystad Airport.

- Er kan gezamenlijk (zorgdragers en HFA) besloten worden welke zorgdrager(s) de bewaarplicht op zich neemt indien het een hotspot betreft die meerdere overheden betreft.
- HFA kan met de voor- en vastgestelde hotspots gericht acquisitie plegen. HFA neemt naast overheidsarchieven ook particuliere archieven op. Met de hotspot-monitor wordt duidelijk welke archieven en collecties belangrijk zijn om te verwerven. Zodoende wordt gewerkt aan een evenwichtige weerspiegeling van bronnen.
- Deze procedure met HFA als faciliterende rol voor de uitzondering van vernietiging, is voor de zorgdragers en HFA minder arbeidsintensief. Zorgdragers kunnen gebruik maken van een proces dat door HFA wordt gefaciliteerd. HFA hoeft het traject niet met elke zorgdrager apart te doorlopen.

Deze werkwijze wordt door HFA aangeboden. Mocht een zorgdrager ervoor kiezen om hier niet in deel te nemen, zal het zelf hotspots in kaart moeten brengen, advies vragen, het proces inrichten, afstemming zoeken, nadere invulling voorstellen, zodat voldaan wordt aan de wettelijk voorgeschreven hotspot-monitor.

SIO's en hotspots

Hotspots zijn uitzondering op de vernietiging. Voor een transparante overheid is het nodig te laten zien welke informatie toch bewaard zal worden. Daarvoor is besluitvorming nodig. In dit kader valt vaak de term SIO: Strategisch Informatie Overleg. Er is een handreiking voor SIO's⁷ en ook in de Handreiking voor de hotspot-monitor wordt verwezen naar SIO's.

Het mandaat van het SIO, de onderwerpen waarover gesproken wordt en wie er aansluiten bij een dergelijk overleg variëren nogal. Hieronder zijn deze onderdelen kort uitgewerkt, *inclusief in cursief het standpunt van HFA hierin*. Met de standpunten is er voor de zorgdragers ruimte voor eigen invulling en snelheid. Dat staat deze Handreiking niet in de weg.

Mandaat: besluiten of adviseren

Er zijn grofweg drie invullingen voor een SIO te zien, met hierin aandacht voor hotspots:

1. Het SIO is een ambtelijk overleg met besluitvorming. Dit SIO is ingesteld in de Beheerregeling Informatiebeheer. Het mandaat tot besluitvorming wordt verleend op grond van de *Nota van Toelichting op de wijziging van het Archiefbesluit 2012*. Deze Nota geeft aan dat in een SIO op het passend ambtelijk niveau besloten kan worden over waardering en selectie.
2. Het SIO is een voorbereidend ambtelijk overleg, waarbij besluitvorming (op hotspots) door het college⁸ gebeurt. Eventueel kunnen andere onderwerpen besproken worden; en afhankelijk van het onderwerp is een collegebesluit wel of niet nodig. Het SIO is ingesteld middels de Beheerregeling Informatiebeheer of vergelijkbaar. Een variant hierop is dat er een Ad Hoc Commissie voor de hotspots is ingesteld, die het college adviseert.

⁷ Handreiking Strategisch Informatie Overleg Decentrale Overheden (2015). Raadpleegbaar via:

<https://vng.nl/sites/default/files/20150217-handreiking-strategisch-informatie-overleg.pdf>

⁸ College kan gezien worden als: college van Burgemeester en Wethouders (gemeente); college van Gedeputeerde Staten (provincie); college van Dijkgraaf en Heemraden (waterschap); en dagelijks bestuur (gemeenschappelijke regelingen)

3. Er is géén SIO (of ad hoc commissie) ingesteld. Er is wel een Beheerregeling Informatiebeheer of vergelijkbaar; maar daarin is geen SIO opgenomen. Er is wel ambtelijk overleg dat als zodanig zou kunnen functioneren. Besluitvorming ligt bij het college, maar het mandaat en routing zijn onduidelijk. Hotspots moeten door het college worden vastgesteld.

De instelling en werking van een SIO is nodig, waarin (tenminste) hotspots worden besproken. De besluitvorming t.a.v. de hotspots kan in het SIO liggen of bij het college. De bepaling van dat mandaat ligt bij de zorgdrager.

Onderwerpen SIO

Er zijn verschillende vormen van SIO's.⁹ Er is wettelijk tenminste een SIO nodig voor: selectielijst, vervreemding en hotspots. Het is ook mogelijk dat in een SIO meer onderwerpen besproken worden, die anders vaak in diverse overleggen aan bod komen.

Allereerst is te denken aan (zoals in het Model Beheerregeling Informatiebeheer van de VNG benoemd): alle uitzonderingen van vernietiging; overbrenging van archief (inclusief openbaarheidsbepalingen¹⁰); vervanging, migratie en conversie; duurzaamheid van (digitale) archiefbescheiden en ruimten. Dit spitst zich toe op het directe beheer van de informatie bij de zorgdrager en de bijbehorende toekomstige overbrenging. Ook het toezichtverslag van de archivaris kan in het SIO worden besproken.

Het beheren, beschermen, beveiligen en beschikbaar stellen van informatie kan meer integraal en strategisch besproken worden. In dergelijke gevallen komen ook onderwerpen op de agenda waarin afgestemd wordt tussen de belangen van privacy, openbaarheid, auteursrecht, beveiliging.

Idealiter is er – in de toekomst – een breed SIO werkzaam, waarin strategisch en integraal besluiten worden voorbereid/ genomen. Dat helpt de zorgdrager zelf om grip op informatie te hebben. De rol van de archivaris is die van adviseur op het eigen terrein. Ondertussen wordt het SIO tenminste ingevuld voor hotspots. Afhankelijk van de zorgdrager worden meer onderwerpen behandeld.

Deelnemers SIO

Afhankelijk van governance, mandaat en onderwerpen van een SIO, wisselt de invulling en bemensing die eraan gegeven wordt per deelnemer. Een SIO is van en voor de zorgdrager: de verantwoordelijke voor de informatiehuishouding. De archivaris is adviseur in het SIO. Afhankelijk van de onderwerpen en de insteek kunnen deelnemen vanuit de organisatie: de FG, CISO, CIO of informatiemanager, WOO-expert, waar nodig vertegenwoordiging van de bedrijfsprocessen.

⁹ *Handreiking Strategisch Informatie Overleg Decentrale Overheden* (2015). Raadpleegbaar via: <https://vng.nl/sites/default/files/20150217-handreiking-strategisch-informatie-overleg.pdf>

¹⁰ Bij het bepalen van de openbaarheid bij overbrenging, is advies van de archivaris nodig (Archiefwet, artikel 15). Dit kan in het SIO worden ingebracht.

Externe deskundigen moeten (bij het vaststellen van de selectielijst) danwel kunnen/ mogen (andere onderwerpen, zoals hotspots) betrokken worden. Dat kan bij de hotspot bij het ophalen van mogelijke hotspots. Een externe expert kan ook zitting hebben in het SIO bij de (voorbereidende) besluitvorming voor het vaststellen van hotspots. Dat is aan de zorgdrager.

Zie ook onder onderwerpen hierboven. Voor de hotspots is het tenminste gewenst dat bij de verzameling van mogelijke hotspots interne en externe experts betrokken worden. De opgehaalde informatie wordt in het SIO gebracht, met advies van de archivaris. Het is mooi wanneer ook daar externe experts betrokken worden bij de daadwerkelijke vaststelling van hotspots door de zorgdrager.

Aangeboden methode

Deze *Handreiking* is geschreven door HFA om decentrale overheden in Flevoland te ondersteunen bij het opstellen en uitvoeren van een hotspot-monitor.

De hotspot-monitor voor zorgdragers is voor gemeentes vanaf 2017 en voor provincies vanaf 2020 verankerd in de selectielijst. In het Acquisitieplan HFA 2018 waren hotspots opgenomen. Er is beperkt invulling gegeven aan de aanwijzing en archivering van hotspots. Als HFA kiezen we ervoor om te starten met de periode 2017-2021. Dat sluit aan bij de ingangsdatum van de gemeentelijke selectielijst 2017.

We doen eerst ervaring op met de hotspotmethodiek. Na de eerste keer, zal vervolgens elke twee jaar, een door HFA georganiseerde, bijeenkomst worden gehouden om te komen tot een voorstel voor vaststelling van de hotspots. De volgende bijeenkomst zal gaan over 2022/2023 en wordt mogelijk uitgebreid naar de periode voor 2017.

Informatiebijeenkomst voorbereiden: uitnodigen

Per twee jaar wordt er één bijeenkomst door HFA georganiseerd. In voorbereiding op de bijeenkomst, heeft de archivaris van HFA contact met de zorgdragers. Dat is om de bijeenkomst door te nemen en de hotspots toe te lichten.

Onderdeel van de voorbereiding is ook dat zorgdragers gevraagd worden elk 2 interne én 2 externe experts uit te nodigen. De zorgdrager benadert de experts. Om een beeld te kunnen vormen wie er als experts benaderd zouden kunnen worden voor de bijeenkomsten zijn hieronder profielen voor de experts geschetst. Hierin staat een aantal mogelijke aandachtspunten waarmee potentiële experts zouden kunnen worden benoemd en uitgenodigd.

<u>Profiel interne expert</u>	<u>Profiel externe expert</u>
<ul style="list-style-type: none">• Is werkzaam bij de zorgdrager;• Heeft overzicht van wat er zich binnen de organisatie van de zorgdrager afspeelt;• Kan vanuit het perspectief van de decentrale overheid goed aanduiden wat de hotspots zijn.	<ul style="list-style-type: none">• Zicht op de periode waarop de hotspotmonitor van toepassing is;• Heeft brede kennis van (actuele) vraagstukken en gebeurtenissen op lokaal of regionaal niveau.
<i>Voorbeeld:</i> communicatieadviseur, omgevingsmanager, jurist, adviseur op beleidsterrein, programma/proces-manager.	<i>Voorbeeld:</i> journalist, historicus, publicist, stadsfotograaf, lid van historische of oudheidkundige vereniging of erfgoedinstelling.

Op voordracht van de zorgdragers, nodigt HFA voor iedere bijeenkomst maximaal vier experts uit: twee interne en twee externe experts. Deze krijgen van HFA uitleg over het doel en de werkwijze van de expertbijeenkomsten: vooraf in een infographic (zie bijlage) en tijdens de bijeenkomst zelf.

Hotspotbijeenkomst houden

De hotspotsbijeenkomst is het moment van verzamelen van informatie over mogelijke hotspots. Naar verwachting is de duur tweeënhalf uur. Het is dan ook van belang dat de deelnemende experts op de hoogte zijn van en/of grote interesse hebben voor lokale gebeurtenissen en kwesties.

De genodigden krijgen eerst uitleg over HFA, de selectiedoelstelling, hotspots en de methode. Daarna gaan mogelijke hotspots verzameld worden. Dat kan plenair en in groepen (circa 8 personen) waar hotspots genoemd, gewogen en geprioriteerd worden. Er vindt een afsluiting plaats, waarbij ook duidelijk is wat er met de opgehaalde informatie gebeurt.

Input verwerken en adviseren

Na de bijeenkomst zal door HFA een overzicht worden opgesteld van de mogelijke hotspots geordend op zorgdrager. Idealiter geeft de archivaris daarin ook aan welke hotspots voor welke zorgdragers geadviseerd worden, én welke overheidsinformatie daarbij grofweg nodig is om te bewaren om een reconstructie mogelijk te maken.

De onderwerpen die tijdens de expertbijeenkomsten aan bod komen en niet voldoen aan de criteria voor een hotspot worden opgenomen in een aparte groslijst. Het kan gaan om trends, incidenten of om uitzondering van vernietiging op andere gronden uit de selectielijsten. Deze lijst dient als middel ter verantwoording en verduidelijking van de onderwerpen die niet tot een hotspot zijn benoemd. De groslijsten worden naar alle deelnemers gestuurd ter informatie.

Hotspots bepalen

Zorgdragers: inbrengen, adviseren, vaststellen

De groslijsten en inbreng van de archivaris over wat mogelijk hotspots zijn, worden ingebracht door HFA bij het relevante gremium van de zorgdrager. Het is aan de zorgdragers om hotspots vast te stellen, het advies van de archivaris afgewogen. De invulling en instelling van de gremia en besluitvorming wisselt momenteel per zorgdrager. Van belang is dat er tenminste bestuurlijk mandaat is voor het vaststellen van hotspots, met invulling van de rollen van de beheerder van de informatie van de zorgdrager en de aangewezen archivaris. Idealiter is dat onderdeel van een ingesteld Strategisch Informatie Overleg (SIO).

In het besluit wordt duidelijk wat de hotspot is. Bij vaststelling worden de elementen van het Sjabloon Hotspotlijst genoemd. Daarmee is duidelijk:

- Een korte beschrijving van de hotspot, inclusief periode
- Toetsing en toekenning van criteria;
- De rol van de zorgdrager(s) in de regio bij de hotspot;
- Een weergave van welke informatie nodig is voor de reconstructie van de hotspot.

Het geheel aan hotspots moet ook behapbaar zijn voor de organisatie. In het proces van vaststellen van hotspots, kan blijken dat het realistischer is dat er strenger gekeken wordt naar criteria; of dat sprake moet zijn van minstens 2 criteria voor een hotspot; of een aanvullend criterium geformuleerd wordt.

Zorgdragers en HFA: Publiceren

Na het vaststellen van de hotspotlijst moet deze gepubliceerd worden door de zorgdrager. Voor de provincie Flevoland is dat al bepaald in de selectielijst voor provincies: “Het resultaat van de periodiek uitgevoerde hotspotmonitor wordt niet vastgelegd in een herziene selectielijst, maar verschijnt als een afzonderlijk gepubliceerde hotspotlijst van een provincie. Gedeputeerde Staten publiceren als betrokken zorgdrager de lijst met vastgestelde hotspots op hun website of in het Provinciaal Blad.” Het Flevolands Archief zal ook een exemplaar van de vastgestelde hotspots op de website van HFA plaatsen.

HFA: Acquisitie

De opgestelde groslijsten uit de informatiebijeenkomst zijn niet alleen voor de zorgdragers belangrijke input, ze zijn ook voor Het Flevolands Archief van belang. Om een relevante, maatschappelijke locatie om Flevoland te ontdekken te zijn, is het nodig relevante archieven en collecties in veiligheid te brengen en te ontsluiten. De bronnen van particulieren en van overheden vullen elkaar aan en laten een eigen perspectief zien. Om die reden zijn niet alleen de vastgestelde hotspots van zorgdragers van belang, maar ook de input die gegeven is tijdens de bijeenkomst.

De verwerving van particuliere archieven en collecties is nader uitgewerkt in het Acquisitieplan HFA. Daar zijn voorwaarden, uitgangspunten en speerpunten geformuleerd. Eén van de speerpunten zijn hotspots. Dat betekent dat HFA de opgestelde groslijsten uit de informatiebijeenkomst én zeker de daaruit voortgekomen vastgestelde hotspots gebruiken. HFA analyseert welke particuliere archieven en collecties interessant zijn en een aanvulling vormen op de overheidsarchieven; om ze vervolgens te kunnen gaan verwerven. Nadere uitwerking is niet in dit document te vinden, maar in het Acquisitieplan HFA.

Hotspots invullen, toepassen, evalueren en aanpassen

Implementatie hotspots

Het vaststellen en publiceren van hotspots betekent dat gekeken moet worden welke informatie van vernietiging wordt uitgezonderd. De hotspots moeten door de zorgdragers geïmplementeerd worden, zodat de benodigde archiefdocumenten ook daadwerkelijk van vernietiging worden uitgezonderd. Deze implementatie kan per zorgdrager verschillen en is mede afhankelijk van de vorm waarin archiefbescheiden worden bewaard (digitaal, analoog, pdf, database), hoe de toegankelijkheid geregeld is (DMS, zaakstelsel, sharepoint, netwerkschijf, mailboxen).

De archivariissen van HFA kunnen hierin helpen, in de periodieke overleggen die ze met de informatiebeheerders hebben. Daarin kan nader uitgewerkt worden welke informatie van belang is voor de reconstructie van de hotspot. Dit betekent dat er een waardering gekoppeld wordt aan de processen en informatie. Zes weken na de centrale informatiebijeenkomst, vindt een bijeenkomst plaats voor afstemming van de hotspots. Individuele zaken worden in de periodieke overleggen besproken.

Er zullen hotspots zijn die door meerdere zorgdragers (in verschillende lagen) worden vastgesteld. Het is aan de zorgdrager te bepalen of een gebeurtenis/kwestie een hotspot is; in de implementatie kan afgestemd worden welke informatie uiteindelijk uitgezonderd wordt van vernietiging (en zelfs bewaard wordt op niveau). Wanneer bijvoorbeeld de provincie de

gemeente adviseert in een kwestie die voor beide een hotspot is, is het niet noodzakelijk dat het gegeven advies zelf uitgezonderd wordt van vernietiging: die informatie wordt al veiliggesteld.

Proces van overbrenging en vernietigingslijst: finale controle

Het aanwijzen van een hotspot kan niet meer teruggedraaid worden. Na publicatie is voor ieder duidelijk en transparant welke hotspot uitgezonderd wordt van vernietiging. Aan de uitvoering die eraan gegeven wordt, kan enigszins gesleuteld worden. Met het instrumentarium van de toetsing van vernietigingslijsten en het proces van overbrenging, is het mogelijk in een later stadium wellicht meer/ minder te bewaren dan gedacht ten tijde van vaststelling van de hotspot, mits goed gemotiveerd en kenbaar gemaakt. De procedure voor vernietiging geeft aan dat vóór vernietiging ook het advies van de gemeentearchivaris ingewonnen wordt. Ook bij het overbrengen van de archieven naar de archiefbewaarplaats vindt controle plaats door de gemeentearchivaris, waarmee invulling gegeven wordt aan Archiefbesluit, artikel 9, tweede lid.

Herzien en actualiseren methodiek

De voorgestelde methodiek is nog niet beproefd in Flevoland. De verwachting is dat het tijdpad in de toekomst sneller zal verlopen omdat de procedure voor een hotspot-monitor is vastgesteld en de stappen enkel herhaald hoeven te worden. Mocht blijken dat het efficiënter of effectiever is om onderdelen op een andere wijze te organiseren dan wordt dit document aangepast.

In de periodieke overleggen en wellicht in een gezamenlijke bijeenkomst met informatiebeheerders van de zorgdragers, kunnen we spreken over de implementatie en de methodiek van de hotspotanalyse. Momenteel denken we aan de volgende onderwerpen die HFA in de gaten moet houden voor de methodiek:

- Met hotspots is beperkt ervaring. De waardering van de processen in de selectielijsten is een waardering die tot stand gekomen is op basis van analyse en jarenlange ervaring. Er is sprake van ervaring en afstand. Voor hotspots is die beperkter. Het risico bestaat dat met het vaststellen van waardering op basis van de hotspot, er mogelijk te veel of juist te weinig bewaard wordt. Een recente gebeurtenis maakt meer indruk, dan één van enkele maanden geleden; en soms is het omgekeerde het geval. Het is daarom belangrijk de methodiek en implementatie van tijd tot tijd te bezien.
- We verwachten dat het samenkomen van interne en externe experts het juiste gesprek oplevert. Ervaring kan uitwijzen dat het beter is om aparte bijeenkomsten te organiseren: voor interne en voor externe experts.
- Het geheel aan hotspots moet ook behapbaar zijn voor de organisatie. In het proces van vaststellen van hotspots, kan blijken dat het realistischer is dat er strenger gekeken wordt naar criteria; of dat sprake moet zijn van minstens 2 criteria voor een hotspot; of een aanvullend criterium geformuleerd wordt.
- Het proces van groslijst naar vaststelling verdient mogelijk nadere uitwerking. Tijdens de uitvoering zal blijken of het beter is dat de archivaris de groslijst in het SIO brengt, met advies van de archivaris voor hotspots; of dat de groslijst aangeleverd wordt, waarbij in het SIO de hotspots worden vastgesteld. Het is ook mogelijk dat, per zorgdrager, nog een aparte bijeenkomst nodig is om de hotspots te bepalen.

Rolverdeling en planning schematisch in beeld

Om een overzichtelijk beeld te krijgen van de samenwerking tussen HFA en de zorgdragers is een schematisch overzicht de rolverdeling tussen HFA en de zorgdragers met een bijbehorend tijdsinschatting opgenomen.

Activiteit	Actor	Wanneer
Veiligstellen mogelijk relevante informatie hotspots die zonder maatregelen niet meer toegankelijk zal zijn	HFA en zorgdrager	Acuut
Vorbereidingsbijeenkomst: aanleveren uitleg over de bijeenkomsten inzake het benoemen van de hotspots voor de interne en externe experts en bijgewerkte Handreiking	HFA	Week 1
Benaderen interne en externe experts voor een bijeenkomst voor het opstellen van een hotspotlijst	Zorgdrager	Week 1
Aanleveren experts voor de informatiebijeenkomst aan HFA	Zorgdrager	Week 3
Uitnodigen van externe experts voor een bijeenkomst voor het opstellen van een hotspotlijst, met datumprikkers Datum voor bijeenkomst informatiebeheerders zorgdragers prikken	HFA	Week 3
Datum, tijd en locatie prikken informatiebijeenkomst en bijeenkomst (8 weken later) voor informatiebeheerders	HFA	Week 4 (juni)
Bijeenkomst(en) experts (ca 30 deelnemers) voor hotspots (eerste keer: 2017-2021)	HFA	Ca week 12 (september)
Opstellen van een concept-hotspotlijst per zorgdrager, en van een overzicht voorgedragen onderwerpen bij sessies en van mogelijk overlappende hotspots. Dit is de inbreng van de archivaris voor SIO of vergelijkbaar gremium.	HFA	Ca week 13
Afstemming overheden hotspots en implementatie	Zorgdragers en HFA	Ca week 17
Vertaling en toepassing van (concept-)hotspotlijst en voorgedragen onderwerpen, ten behoeve van Acquisitie HFA	HFA	Ca week 13, 17 en na publicatie
Vaststellen van hotspots voor uitzondering van vernietiging	Zorgdrager, advies HFA	Afhankelijk van zorgdrager
Publicatie van hotspots voor uitzondering van vernietiging	Zorgdrager en HFA	Afhankelijk van zorgdrager
Bijwerken van de Handreiking voor hotspot-monitor	HFA	jaarlijks
Daadwerkelijke vernietiging en overbrenging	Zorgdrager en HFA	Reguliere cycli

Bijlage: Infographic

De infographic is gemaakt door Juul van Kesteren en is ook als apart bestand beschikbaar.

Het Flevolands Archief Hotspotmonitor

Het Flevolands Archief bewaart het geheugen van de provincie Flevoland in archieven en verschillende collecties. We verwerken informatie die wettelijk bewaard moet worden, maar verzamelen ook archieven en collecties van particulieren en niet-overheidsorganisaties.

In Het Flevolands Archief vindt u papieren en digitale tekeningen, foto's, kranten, boeken en archieven over de geschiedenis van Flevoland.

Wat is een hotspot?

Een gebeurtenis of kwestie die veel impact heeft (gehad) op de samenleving. We verzamelen hierover meer informatie dan gebruikelijk. Hierbij hebben we jullie nodig.

Wat zijn de criteria voor hotspots?

- 1 Het zorgt voor veel maatschappelijke beroering, is van bijzondere betekenis voor de bevolking en/of krijgt veel aandacht in de media
- 2 Het is de aanleiding voor een intensief publiek debat over het functioneren van de overheid
- 3 Het brengt belangrijke (principele) tegenstellingen aan het licht en/of maakt veel emoties los
- 4 Het is een politieke kwestie waardoor de positie van het openbaar bestuur bedreigd of onderstreept wordt.

Voorbeelden

- Datacentrum Zeewolde
- Altraalen, Kozswaarder
- Covid-19 pandemie
- windmolens
- Parade, Armer
- Afschieten herten in Oostvaardersplassen
- Onderzoeks, waterovergang
- Lelystad Airport

Het Flevolands Archief De hotspotmonitor in 5 stappen

- STAP 1** De gebeurtenis identificeren als mogelijke hotspot
- STAP 2** We stellen de hotspot vast aan de hand van de criteria
- STAP 3** Betrokkenen verzamelen samen met HFA geschikt bronmateriaal
- STAP 4** Het verzamelde archief wordt bewerkt en voorzien van metadata
- STAP 5** Relevante informatie blijft voor altijd bewaard en wordt voor iedereen toegankelijk

Bijlage: Sjabloon hotspotlijst¹¹

Inleiding

Op grond van artikel 5, lid 1, sub e, van het Archiefbesluit 1995 kunnen in bijzondere gevallen informatieobjecten die in een selectielijst zijn gewaardeerd als te vernietigen alsnog worden gewaardeerd als te bewaren. Eén mogelijk instrument is de periodieke hotspotmonitor.

Hotspots: definitie en criteria

Een hotspot is een gebeurtenis of kwestie die zorgt voor een opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burgers en/of burgers onderling. Het gaat dus om zaken die veel maatschappelijke beroering veroorzaken. Een hotspot voldoet aan één of meer van de volgende criteria:

Criterium	Toelichting	Voorbeelden
Maatschappelijke beroering/ media-aandacht	Er is sprake van een (schokkende) gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen die voor veel maatschappelijke beroering zorgt en waarvoor uitzonderlijk veel aandacht bestaat in de media.	Covid-19, Datacentrum Zeewolde,
Tegenstellingen tussen burgers / emoties	Er is sprake van een gebeurtenis of kwestie die belangrijke principiële tegenstellingen tussen burgers aan het licht brengt.	Covid-19, Oostvaardersplassen
Debat functioneren Overheid	Er is sprake van een gebeurtenis of kwestie die aanleiding is voor een intensief publiek debat over het functioneren van de overheid.	Covid-19, Lelystad Airport
Positie politiek verantwoordelijke(n)	Er is sprake van een politieke kwestie waardoor de positie van politiek verantwoordelijke(n) ernstig is bedreigd of juist wordt onderstreept.	

Hotspotmonitor: instrument voor identificatie van hotspots

De hotspotmonitor is gericht op het identificeren van gebeurtenissen en kwesties in de samenleving die grote invloed hebben uitgeoefend op de activiteiten van de organisatie. Het doel van de periodieke hotspotmonitor is om er voor te zorgen dat de informatieobjecten die betrekking hebben op deze hotspots worden aangewezen voor blijvende bewaring.

De gehanteerde criteria en procedure zijn beschreven en vastgelegd in:

- Selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen 2017
- Selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen 2020
- Selectielijst voor archiefbescheiden van de provinciale organen vanaf 1 januari 2020

Voor de Waterschappen, voor de provincie voor de periode voor 2020, en voor de gemeenten voor de periode voor 2017 wordt gebruik wordt de hotspotmonitor toegepast op grond van algemener uitzonderingscriteria op de selectielijst.

Verhouding tot de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG gaat uit van het principe van doelbinding: persoonsgegevens mogen enkel verwerkt worden voor uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en niet zomaar voor

¹¹ Op basis van het sjabloon van het Nationaal Archief:

<https://www.nationaalarchief.nl/sites/default/files/field-file/2021130%20%20Sjabloon%20hotspotlijst.pdf>

andere doeleinden. De AVG maakt daarbij een onderscheid tussen gewone persoonsgegevens, bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens. Meer informatie hierover is te vinden op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens: <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl>. Voor blijvend te bewaren gegevens geldt ook de 'archivering in het algemeen belang'. Archivering in het algemeen belang is in de AVG beperkt tot overheidsinstanties of openbare of particuliere organen die wettelijk verplicht zijn om archiefbescheiden te beheren. Het uitgangspunt is dat archiefvormers 'archivering in het algemeen belang' al toepassen tijdens het verzamelen van persoonsgegevens en dus niet alleen ná overbrenging naar een archiefbewaarplaats. In het kader van 'archivering in het algemeen belang' is het permanent bewaren van persoonsgegevens verenigbaar met de oorspronkelijke rechtmatige doeleinden waarvoor ze zijn verzameld. De belangenafweging en motivatie tot het permanent bewaren moet zijn neerslag vinden in de selectielijst, waarover, desgevraagd, verantwoording moet kunnen worden afgelegd. De hotspotlijst bouwt voort op de selectielijst en dient dus enkel de (eventuele) gewijzigde waardering te verantwoorden, zonder alle informatie uit de selectielijst te hernemen.

Disclaimer

Na vaststelling van de hotspotlijst zal bepaald worden welke informatieobjecten uitgezonderd worden van vernietiging. Mogelijk zijn informatieobjecten al vóór vaststelling van een hotspotlijst vernietigd volgens de geldende selectielijst. Het is ook mogelijk dat informatieobjecten met betrekking tot een hotspot niet uitgezonderd worden van vernietiging omdat deze niet van belang zijn voor de reconstructie van de hotspot.

Hotspots

Uniek nummer	[nr.]
Verkorte naam	[korte naam]
Hotspot	[beknopte omschrijving]
Datering	[dd-mm-jjjj] – [dd-mm-jjjj]
Criteria	Maatschappelijke beroering / media-aandacht ☐
	Tegenstellingen tussen burgers / emoties ☐
	Debat functioneren overheid ☐
	Positie politiek verantwoordelijke(n) ☐
Nadere omschrijving	[toelichting hotspot en relevante criteria]
Rol organisatie	[toelichting rol]
Mogelijke andere betrokken organisaties in de provincie	[opsomming]
Informatie nodig voor reconstructie	[korte omschrijving informatie die nodig is voor reconstructie] [Eventuele verwijzing naar (types) hotspots die in de selectielijst hoe dan ook onder als blijvend te bewaren gewaardeerde categorieën vallen, wat verklaart waarom deze niet in de hotspotlijst zijn opgenomen].
Advies archivaris	[o.a. controle: Indien archiefbescheiden van gebeurtenissen, kwesties of personen op basis van de andere categorieën van vernietiging uit te zonderen zijn, kunnen deze niet als een hotspot worden bestempeld.] [Advies: welke informatie is relevant om te bewaren?]

Bijlage: Aandachtspunten voor zorgdragers

In de uitwerking en toepassing van hotspots en hotspot-monitor, worden vaak de volgende vragen gesteld.

Informatie gaat misschien verloren, zal ik actie ondernemen? › Ja!

Wanneer het vermoeden er is dat informatie tot een hotspot zou kunnen behoren, en die informatie loopt gevaar; dan is het taak deze informatie veilig te stellen. Voor overheden is dit vaak niet van toepassing, omdat vaak langere termijnen gebonden zijn. Toch is alertheid geboden. Een hotspot kan ook jaren later opgemerkt worden; of er is vluchtige, relevante informatie die zonder maatregelen niet meer toegankelijk is.

Alles bewaren? › vermoedelijk niet.

Niet alle informatie met betrekking tot een hotspot is per definitie te bewaren. Dit bepaal je samen, met advies van de archivaris, in de uitwerking. Het gaat om het bepalen welke informatie van processen noodzakelijk is voor een goede reconstructie van de hotspot. Het is daarbij verstandig in beeld te hebben welke informatie over de hotspot sowieso al bewaard wordt; en vervolgens te kijken naar wat uitgezonderd moet worden van vernietiging.

Wanneer een hotspot alleen te bewaren informatie bevat, is het niet noodzakelijk de gebeurtenis of kwestie als hotspot te benoemen.

Apart archief aanmaken? › Nee!! Ken metadata toe!

Het is niet de bedoeling documenten rondom de hotspot apart te verzamelen. Dan gaat de contextinformatie verloren. De beste methode is om metadata toe te kennen aan de informatie: het gaat om een hotspot [naam hotspot]; deze informatie wordt uitgezonderd van vernietiging. Op deze manier kan er door de zorgdrager specifiek worden gezocht naar de hotspots en kunnen ze bewust van vernietiging uitgezonderd worden. Het is aan te raden om dit in kaart te brengen voor zowel de te bewaren als de te vernietigen stukken.

Hotspot meteen overbrengen? › Nee!

De archieven van een hotspot worden niet apart overgebracht en ook niet direct. Er wordt gewoon met het reguliere overbrengingsproces gewerkt.

Er zitten persoonsgegevens bij de hotspot, wat nu? › Lees hieronder

Voor blijvend te bewaren gegevens geldt 'archivering in het algemeen belang', wat in de AVG beperkt is tot overheidsinstanties of openbare of particuliere organen die wettelijk verplicht zijn om archiefbescheiden te beheren. Het uitgangspunt is dat archiefvormers 'archivering in het

algemeen belang' al toepassen *tijdens* het verzamelen van persoonsgegevens en dus niet alleen ná overbrenging naar een archiefbewaarplaats.

De AVG gaat uit van het principe van doelbinding: persoonsgegevens mogen enkel verwerkt worden voor uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en niet zomaar voor andere doeleinden.

In het kader van 'archivering in het algemeen belang' is het permanent bewaren van persoonsgegevens verenigbaar met de oorspronkelijke rechtmatige doeleinden waarvoor ze zijn verzameld. De belangenafweging en motivatie tot het permanent bewaren moet zijn neerslag vinden in de selectielijst, waarover, desgevraagd, verantwoording moet kunnen worden afgelegd. De hotspotlijst bouwt voort op de selectielijst en dient dus enkel de (eventuele) gewijzigde waardering te verantwoorden, zonder alle informatie uit de selectielijst te hernemen.

Een hotspot betekent dat de informatie meteen openbaar is? > Nee!

Een hotspot gaat om een belangrijke gebeurtenis. Dat kan voor partijen zeer gevoelig zijn. Het is goed denkbaar dat de informatie niet openbaar mag zijn. Het vaststellen van een hotspot betekent dat die informatie, zolang nog niet overgebracht, nog onder de geldende wetgeving (WOO en AVG) valt, inclusief beperkingen op de openbaarheid. Wanneer het gaat om (bijzondere) persoonsgegevens, dan mogen – met waarborgen en motiveringen – gegevens worden bewaard, mogelijk geanonimiseerd of gepseudonimiseerd.

Ook bij overbrenging, waarbij het openbaarheidsregime verschuift van de WOO naar de Archiefwet, kunnen beperkingen op de openbaarheid gesteld worden. Die beperkingen moeten uiteraard gemotiveerd toegepast worden, zijn gebonden aan een specifieke periode, en kennen dan een procedure voor ontheffing van inzage in beperkt-openbaar archief.